

Горковенко В. С.
студентка 2-го курсу факультету
прокуратури та слідства (кримінальної юстиції)
Національного університету «Одеська юридична академія»

КОРОЛІВСЬКА СЛУЖБА ПЕРЕСЛІДУВАНЬ ЯК АНАЛОГ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

ДБР не є просто ще одним органом досудового розслідування. Його створення — це передусім складова частина реформи прокуратури. ДБР створювалося для виконання зобов'язання України перед Радою Європи, взятого ще у 1995 році. А саме: позбавити органи прокуратури функції досудового розслідування, бо поєднання функції з розслідування із функцією підтримання державного обвинувачення в суді не відповідає світовим стандартам та рекомендаціям міжнародних організацій.

На думку автора, при створенні нового органу необхідно спиратись на досвід іноземних країн. Аналоги ДБР існують у різних державах світу. У Росії та Білорусії — Слідчий комітет, у Сполучених Штатах Америки — Федеральне бюро розслідувань та ін.

Міжнародна недержавна організація «Amnesty International», яка була заснована у 1961р у Великобританії, має на меті дослідження і здійснення дій, спрямованих на припинення порушень прав на фізичну та психологічну недоторканість, також неодноразово закликала Україну прискорити створення ДБР. Тому більш детально автор розглядає Англію (Amnesty International [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу: <https://www.amnesty.org.ua/>).

В Англії розслідуванням кримінальних правопорушень займається декілька суб'єктів кримінального переслідування. Так, уже з початку ХХ сторіччя і до сьогодні в Англії основними суб'єктами, що займаються розслідуванням злочинів залишаються:

1) приватні особи, хоча, відповідно до законодавства Англії існує заборона проведення розслідування приватними особами у деяких категоріях справ;

2) поліція;

3) Королівська (державна) служба переслідування;

4) інші органи, які мають право займатися такою діяльністю.

Саме такий вказаний перелік суб'єктів досудового розслідування в сучасній Англії постійно відображено у численних дослідженнях. (Михайленко О. Державна (королівська) служба кримінального переслідування у Великобританії / О. Михайленко, О. Уманський // Право України. — 1999. — № 4. — С. 121–122; Бостан, Л. М. Історія держави і права зарубіжних країн : [навч. посіб.] / Л. М. Бостан,

С. К. Бостан. — [2-ге вид., перероб. і доп.]. — К. : Центр учбової літератури, 2008. С. 148).

Королівська служба переслідування була створена ще 1 жовтня 1986 року і представлена під час проведення Дирекцією публічних обвинувачень під час досудового розслідування.

В кожному населеному пункті існують місцеві підрозділи Королівської служби переслідування (branches), які очолює посадова особа — місцевий королівський переслідувач (Branch Crown Prosecutors), в підпорядкуванні якого знаходяться рядові посадові особи — Crown Prosecutors. Завдання цього органу полягає передусім в організації та здійсненні кримінального переслідування в суді.

Однак, як вказують численні дослідники, Королівська служба кримінального переслідування в особі Дирекції публічних обвинувачень як структурний підрозділ цього органу може особисто провадити розслідування. При цьому Т. В. Апарова додатково вказує на те, що у Великій Британії даний орган кримінального переслідування був наділений правом вступати на будь-якій стадії у будь-яке кримінальне провадження на будь-якій стадії, навіть в тих, які розслідували приватні особи, починаючи з 1979 року (Апарова Т. В. Суды и судебный процесс Великобритании: Англия, Уэльс, Шотландия / Т. В. Апарова. — М. : Институт международного права и экономики ; Триада, Лтд, 1996. — 157 с.).

При цьому цей орган навіть сьогодні має право приймати до свого провадження ті кримінальні справи, які вже були порушені та розслідуються поліцією або іншими особами.

Окрім того, вони навіть мають право надавати практичні вказівки відносно того, чи здійснювати подальше кримінальне переслідування, чи ні, а якщо здійснювати — за яким звинуваченням; або взагалі вказати, що потрібно припинити кримінальне переслідування. Посадові особи, що працюють в Королівській службі переслідування мають право давати вказівки, рекомендації та поради поліції з розслідуваних ними злочинів. Однак В. М. Додонов додає, що таке право реалізується лише по тяжких злочинах чи особливо важких справах.

Науковий керівник: асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук *Деменчук Марина Олександрівна*.